

er ogsaa en farlig Vej at betræde, Lad os gjøre lidt efter lidt, hvad vi kunne gjøre, og gjøre det strax; dette gaaer mit Forslag ud paa; jeg har først og fornemmelig herved tilfattet en virkelig Forbedring i Skolelærernes Løn, en Forbedring, der strax var mulig uden mindste Vanskelighed; dernæst skulde mit Forslag søge at raade Bod paa de Misligheder, som let opstode ved § 2 af Lovudkastet, og endelig forhindre, at der ved samme ifølge mangeartede Øtringer og de stillede Øndringsforslag blev betraadt en Vej, som det vilde være ligesaa slemt at komme ind paa, som vanskeligt at komme ud fra. Da imidlertid mit Forslag maa betragtes som bortfaldet ved Afstemningen over § 1, skal jeg ei længere opholde Forsamlingen hermed.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Distrikt (Frølund) har Ordet.

Frølund: Jeg renoncerer paa Ordet; thi efter min Mening er Loven nu færdig.

Formanden: Jeg maa dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at fordi Afgiften til det lærde Skolevæsen er bortfalden efter Forslaget til § 1, er det ikke en nødvendig Følge, at en lignende Afgift ikke fremdeles kan blive at udrede til andre Institutioner. Jeg veed ikke, om den ærede Rigsdagsmand maaskee derfor alligevel kunde ønske at ytre sig.

Frølund: Jeg kan ikke gaae ind paa denne Anskuelse.

Novsing: Med Hensyn til det Forslag, som af den ærede næstforegaaende Taler er stillet under Nr. 4, skal jeg tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at være overmaade uehdigt, for det Første fordi det er indbragt paa dette Sted, nemlig i et Udcast til en Lov om Ophævelsen af den Skolelærerne paa Landet paahvilende Afgift til de lærde Skoler. Øndringsforslaget gaaer nemlig ud paa en selvstændig Forbedring i Almueskolelærernes Naar, men det forekommer mig rigtignok slet ikke, at kunne lade sig indbringe under dette Lovudkast. Forslaget synes mig saaledes slet ikke at kunne optages, men endogsaa om dette kunde skee, mener jeg, at det i og for sig er meget utilfredsstillende; den Skattebæris nemlig for den nye Skolekat, som

er foreslaaet, er vel noget nær saa vilkaarlig og saa tilfældig, som man kan tænke sig den. Den ærede Taler vil vistnok være enig i, at naar man skal foreslaae Noget i den Anledning, saa skal det være efter hensigtsmæssige Principer. Anderledes forholder det sig med Lovudkastets § 2; denne synes at være aldeles i sin Orden. Jeg troer, at man ikke har lagt Mærke til, at denne Afgift, som paahviler Skolelærerne, er overtagen af Communen eller private Personer navnlig Godseierne, som det siges i Motiverne, for at skaffe Skolelærerne en Lettelse. Det er ingenlunde skeet for de lærde Skolers Skyld; Hensigten, hvori det er skeet, troer jeg er, at give Almueskolelærerne paa Stedet en Forbedring i Lønningen. Dersom man nu kunde antage, at Almueskolelærerne paa de respektive Steder have faaet en aldeles tilfredsstillende Lønning derved, at Communen eller en Godseier udreder denne Afgift, saa vilde det være følgerigt, at man nu sagde, at Afgiften skulde falde bort. Dersom dette derimod ikke er Tilfældet, dersom Lønningerne endnu ikke ere tilfredsstillende, saa kan der ikke være nogen Anledning tilstede til at lade dette Bidrag til Skolelærernes Lønning ophøre. I Virkeligheden forholder det sig saaledes, at det er Communerne eller Godseierne, som for Skolelærerne have udreder Afgiften, eller som have givet Skolelærerne Penge til at betale Afgiften med; falder denne Afgift bort, saa er det selvfølgelig, at saa beholde Skolelærerne Pengene; altsaa her anordnes aldeles ikke noget nyt Paalæg derved, at Afgiften gaaer over fra de lærde Skoler til Skolelærerne. Det, der skeer, det, der her er foreslaaet, er, at Afgiften til de lærde Skoler skal falde bort for Skolelærernes Bedkommende, og han beholder altsaa den hele Lønning, som han nu kommer i Besiddelse af. Det synes mig saaledes at være aldeles consequent, at § 2 slutter sig til § 1; det er til Fordeel for Skolelærerne, man har villet have den Afgift, men ikke til Fordeel for dem, som ellers have paataget sig at give Bidrag til Skolevæsenet; thi det kan ikke indrømmes, at Bidragene endnu ere overflødige, eller at de endog ere tilfredsstillende. Jeg maa dertil føie, at det synes mig meget uflogt af de ærede Talere, som vist-